

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 18ης Μαρτίου 1991

για τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές που περιέχουν ορισμένες επικίνδυνες ουσίες

(91/157/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 100Α,

την πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾,Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο⁽²⁾,Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽³⁾,

Εκτιμώντας:

ότι οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των νομοθετικών ή διοικητικών μέτρων που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη όσον αφορά τη διάθεση ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών ενδέχεται να δημιουργήσει εμπόδια στις κοινοτικές συναλλαγές και στρέβλωση του ανταγωνισμού και να έχει ως εκ τούτου άμεση επίπτωση στη δημιουργία και λειτουργία της εσωτερικής αγοράς· ότι χρειάζεται επομένως προσέγγιση των νομοθεσιών στον τομέα αυτό·

ότι το άρθρο 2 παράγραφος 2 της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ της 15ης Ιουλίου 1975, περί των στερεών αποβλήτων⁽⁴⁾, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 91/156/ΕΟΚ⁽⁵⁾, προβλέπει ότι οι ειδικές ή συμπληρωματικές της εν λόγω οδηγίας διατάξεις για τη ρύθμιση της διαχείρισης ορισμένων κατηγοριών αποβλήτων, καθορίζονται με ειδικές οδηγίες·

ότι οι στόχοι και οι αρχές της κοινοτικής πολιτικής όπως έχουν καθορισθεί από τα προγράμματα δράσης στον τομέα του περιβάλλοντος, αποβλέπουν, βάσει των αρχών που περιλαμβάνονται και στο άρθρο 130Π παράγραφοι 1 και 2 της συνθήκης, στην πρόληψη, μείωση ή ακόμη και εξάλειψη της ρύπανσης και στην καλή διαχείριση των πρώτων υλών, εφαρμόζοντας και την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει»·

ότι, για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί, θα πρέπει να απαγορευθεί η διάθεση στην αγορά ορισμένων στηλών και συσσωρευτών, λαμβανομένης υπόψη της περιεκτικότητάς τους σε επικίνδυνες ουσίες·

ότι για να εξασφαλισθεί η ελεγχόμενη αξιοποίηση και διάθεση των στηλών και συσσωρευτών, τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν μέτρα διασφαλίζοντας την επισήμανση και χωριστή συλλογή τους·

ότι η συλλογή και ανακύκλωση χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών μπορεί να επιτρέψει την αποφυγή της σπατάλης πρώτων υλών·

ότι η διάθεση συσκευών που περιέχουν μη αντικαθιστούμενες στήλες ή συσσωρευτές μπορεί να παρουσιάζει κίνδυνο για το περιβάλλον· ότι ως εκ τούτου τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα·

ότι, προκειμένου να επιτευχθούν οι διάφοροι ανωτέρω στόχοι, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταρτίσουν προγράμματα· ότι η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνεται για τα προγράμματα αυτά καθώς και για τα συγκεκριμένα μέτρα που λαμβάνονται·

ότι η εφαρμογή οικονομικών κινήτρων, όπως η δημιουργία συστήματος εγγύησης επιστροφής στηλών και συσσωρευτών, μπορεί να ενθαρρύνει τη χωριστή συλλογή και ανακύκλωση των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών·

ότι θα πρέπει να προβλεφθεί σχετική πληροφόρηση των καταναλωτών·

ότι θα πρέπει να προβλεφθούν κατάλληλες διαδικασίες εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, και ιδίως του συστήματος επισήμανσης, και ευχερούς προσαρμογής της οδηγίας στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο· ότι, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η Επιτροπή πρέπει να επικουρείται από την επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 18 της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Η παρούσα οδηγία προβλέπει την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών όσον αφορά την αξιοποίηση και την ελεγχόμενη διάθεση των χρησιμοποιούμενων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες σύμφωνα με το παράρτημα Ι.

Άρθρο 2

Κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας νοείται ως:

- α) ηλεκτρική στήλη ή συσσωρευτής: πηγή ηλεκτρικής ενέργειας λαμβανόμενη από την άμεση μετατροπή χημικής ενέργειας, αποτελούμενη από ένα ή περισσότερα πρωτογενή (μη επαναφορτιζόμενα) στοιχεία ή δευτερογενή (επαναφορτιζόμενα) στοιχεία, όπως εμφανίζεται στο παράρτημα Ι·

(¹) ΕΕ αριθ. C 6 της 7. 1. 1989, σ. 3 και ΕΕ αριθ. C 11 της 17. 1. 1990, σ. 6.

(²) ΕΕ αριθ. C 158 της 26. 6. 1989, σ. 203 και ΕΕ αριθ. C 19 της 28. 1. 1991, σ. 6.

(³) ΕΕ αριθ. C 194 της 31. 7. 1989, σ. 21.

(⁴) ΕΕ αριθ. L 194 της 25. 7. 1975, σ. 47.

(⁵) Βλέπε σελίδα 32 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

- 6) χρησιμοποιούμενη ηλεκτρική στήλη ή συσσωρευτής: ηλεκτρική στήλη ή συσσωρευτής που δεν μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί και προορίζεται προς διάθεση ή αξιοποίηση.
- γ) διάθεση: κάθε πράξη, στο μέτρο που μπορεί να εφαρμοστεί στις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές, η οποία προβλέπεται στο παράρτημα II Α της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ.
- δ) αξιοποίηση: κάθε πράξη, στο μέτρο που μπορεί να εφαρμοστεί στις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές, η οποία προβλέπεται στο παράρτημα II Β της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ.
- ε) συλλογή: συγκέντρωση, διαλογή ή/και ομαδοποίηση των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών.
- στ) εγγύηση επιστροφής: το σύστημα σύμφωνα με το οποίο, κατά την αγορά των ηλεκτρικών στηλών ή συσσωρευτών, ο αγοραστής καταβάλλει στον πωλητή ένα ποσό που του επιστρέφεται όταν επιστρέψει τις χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές.

Άρθρο 3

1. Από την 1η Ιανουαρίου 1993, τα κράτη μέλη απαγορεύουν την εμπορία:

- αλκαλικών ηλεκτρικών στηλών μαγγανίου κατά βάρος περιεκτικότητας σε υδράργυρο άνω του 0,05 %, για παρατεταμένη χρήση σε ακραίες συνθήκες (π.χ. θερμοκρασίες υπό 0° C ή άνω των 50° C, έκθεση σε κραδασμούς),
- όλων των άλλων αλκαλικών ηλεκτρικών στηλών μαγγανίου κατά βάρος περιεκτικότητας σε υδράργυρο άνω του 0,025 %.

Οι κομμιόσχημες αλκαλικές ηλεκτρικές στήλες μαγγανίου και οι ηλεκτρικές στήλες που απαρτίζονται από κομμιόσχημα στοιχεία εξαιρούνται της απαγόρευσης.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 ενσωματώνονται στο παράρτημα I της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 27ης Ιουλίου 1976 περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν περιορισμούς κυκλοφορίας στην αγορά και περιορισμούς χρήσεως μερικών επικινδυνών ουσιών και παρασκευασμάτων⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 85/610/ΕΟΚ⁽²⁾.

Άρθρο 4

1. Στα πλαίσια των προγραμμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 6 τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου οι χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές να συλλέγονται χωριστά για να αξιοποιηθούν ή να διατεθούν.

2. Προς τούτο, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι ηλεκτρικές στήλες, οι συσσωρευτές και, ενδεχομένως, οι συσκευές στις οποίες είναι ενσωματωμένοι να επισημαίνονται καταλλήλως.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. L 262 της 27. 9. 1976, σ. 201.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. L 375 της 31. 12. 1985, σ. 1.

Η επισήμανση πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:

- τη χωριστή συλλογή,
- ενδεχομένως, την ανακύκλωση,
- την περιεκτικότητα σε βαρέα μέταλλα.

3. Η Επιτροπή καθορίζει, με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 10, τις λεπτομέρειες του συστήματος επισήμανσης. Αυτές οι λεπτομέρειες δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 5

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα ώστε η τοποθέτηση ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών στις αντίστοιχες συσκευές να επιτρέπεται μόνον εφόσον μπορούν να αφαιρούνται εύκολα από τον καταναλωτή, έπειτα από τη χρήση.

Τα μέτρα αυτά τίθενται σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1994.

Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στις κατηγορίες συσκευών που αναφέρονται στο παράρτημα II.

Άρθρο 6

Τα κράτη μέλη καταρτίζουν προγράμματα που αποβλέπουν στους εξής στόχους:

- μείωση της περιεκτικότητας των ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών σε βαρέα μέταλλα,
- παροχή κινήτρων για την εμπορία στηλών και συσσωρευτών που περιέχουν μικρότερες ποσότητες επικινδυνών ουσιών ή/και λιγότερο ρυπαντικές ουσίες,
- προοδευτική μείωση, στα οικιακά απορρίμματα, των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών που υπάγονται στο παράρτημα I,
- προώθηση των ερευνών που αφορούν τη μείωση της περιεκτικότητας των ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών σε επικίνδυνες ουσίες, την αντικατάσταση των ουσιών αυτών από ουσίες λιγότερο ρυπαντικές καθώς και τα συστήματα ανακύκλωσης,
- χωριστή διάθεση των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών που αναφέρονται στο παράρτημα I.

Τα προγράμματα καταρτίζονται, αρχικά, για περίοδο τεσσάρων ετών, αρχόμενη από τις 18 Μαρτίου 1993. Πρέπει να γνωστοποιούνται στην Επιτροπή το αργότερο μέχρι τις 17. Σεπτεμβρίου 1992.

Τα προγράμματα επανεξετάζονται και ενημερώνονται τακτικά, τουλάχιστον ανά τετραετία, λαμβανομένων υπόψη ιδίως των τεχνικών εξελίξεων και της κατάστασης της οικονομίας και του περιβάλλοντος. Τα τροποποιημένα προγράμματα πρέπει, να γνωστοποιούνται, σε εύθετο χρόνο, στην Επιτροπή.

Άρθρο 7

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την αποτελεσματική οργάνωση της χωριστής συλλογής και της εφαρμογής, ενδεχομένως, συστήματος εγγύησης επιστροφής. Εξάλλου, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν μέτρα, όπως π.χ. οικονομικά κίνητρα, για την προώθηση της ανακύκλωσης. Τα εν

λόγω μέτρα πρέπει να τίθενται σε εφαρμογή μετά από διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους, να βασίζονται σε έγκυρα οικολογικά και οικονομικά κριτήρια και να μην προκαλούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.

2. Κατά την ανακοίνωση των προγραμμάτων τους που αναφέρονται στο άρθρο 6, τα κράτη μέλη πληροφορούν την Επιτροπή για τα μέτρα που έλαβαν δυνάμει της παραγράφου 1.

Άρθρο 8

Στα πλαίσια των προγραμμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 6, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την πλήρη ενημέρωση του καταναλωτή σχετικά με:

- α) τους κινδύνους που ενέχει η ανεξέλεγκτη διάθεση των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών·
- β) την επισήμανση των ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών, καθώς και των συσκευών στις οποίες ενσωματώνονται μονίμως ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές·
- γ) τον τρόπο αφαίρεσης ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών μονίμως ενσωματωμένων σε μία συσκευή.

Άρθρο 9

Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να εμποδίζουν, να απαγορεύουν ή να περιορίζουν την εμπορία ηλεκτρικών στηλών

και συσσωρευτών που υπάγονται στην παρούσα οδηγία και πληρούν τις διατάξεις της.

Άρθρο 10

Η Επιτροπή προσαρμόζει στην τεχνική πρόοδο τα άρθρα 3, 4 και 5 καθώς και τα παραρτήματα I και II σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 18 της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ.

Άρθρο 11

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία πριν από τις 18 Σεπτεμβρίου 1992. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή.
2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά τα άλλα κράτη μέλη.

Άρθρο 12

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 18 Μαρτίου 1991.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

A. BODRY

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I**ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΣΤΗΛΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ**

1. Οι ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές που τίθενται σε κυκλοφορία από την ημερομηνία που ορίζεται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 και περιέχουν:
 - περισσότερο από 25 mg υδραργύρου ανά στοιχείο, εκτός από τις αλκαλικές στήλες μαγγανίου,
 - περισσότερο από 0,025 % κατά βάρος καδμίου,
 - περισσότερο από 0,4 % κατά βάρος μολύβδου.
2. Οι αλκαλικές ηλεκτρικές στήλες μαγγανίου που περιέχουν περισσότερο από 0,025 % κατά βάρος υδραργύρου και τίθενται σε κυκλοφορία από την ημερομηνία που ορίζεται στο άρθρο 11 παράγραφος 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΠΟΥ ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5**

1. Οι συσκευές των οποίων οι ηλεκτρικές στήλες είναι συγκολλημένες ή άλλως μονίμως τοποθετημένες σε σημεία επαφής για να εξασφαλίζουν τη συνεχή και εντατική ηλεκτρική τροφοδοσία για βιομηχανικούς σκοπούς και να διατηρούν τη μνήμη και τα δεδομένα ορισμένων συσκευών πληροφορικής και μηχανοργάνωσης γραφείου, όταν η χρησιμοποίηση των ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών που αναφέρονται στο παράρτημα I είναι τεχνικά αναγκαία.
 2. Οι ηλεκτρικές στήλες αναφοράς των επιστημονικών και επαγγελματικών συσκευών, καθώς και οι ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές που είναι τοποθετημένοι σε ιατρικές συσκευές προοριζόμενες για τη διατήρηση των ζωτικών λειτουργιών, και σε δηματοδότες καρδιάς, όταν η συνεχής λειτουργία τους είναι αναγκαία και όταν η αφαίρεση των ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών μπορεί να γίνει μόνο από ειδικευμένο προσωπικό.
 3. Οι φορητές συσκευές, όταν η αντικατάσταση των ηλεκτρικών στηλών από αναμρόδιους θα μπορούσε να είναι επικίνδυνη για το χρήστη ή να θίξει τη λειτουργία της συσκευής, και οι επαγγελματικές συσκευές που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν σε πολύ ευαίσθητο περιβάλλον, όπως για παράδειγμα παρουσία πτητικών ουσιών.
- Οι συσκευές των οποίων οι ηλεκτρικές στήλες και οι συσσωρευτές δεν μπορούν να αντικατασταθούν εύκολα από το χρήστη, σύμφωνα με το παρόν παράρτημα, συνοδεύονται από οδηγίες χρήσεως που θα πληροφορούν το χρήστη σχετικά με το περιεχόμενο των επικινδύνων για το περιβάλλον ηλεκτρικών στηλών ή συσσωρευτών και θα του υποδεικνύουν τρόπους ακίνδυνης αφαίρεσής τους.